

Työterveyslaitos

**Ongelmakeskeisyydestä
alkoholihaittojen varhaiseen
ehkäisyyn: työyhteisöt mukaan
muutokseen.**

Susanna Puustinen

Valtakunnalliset Päihdepäivät XVII 15.-16.9.2010

Esitelmän sisältö

1. Taustaa
2. Johdanto tutkimushankkeeseen
3. Menetelmät
4. Tuloksia
5. Työkaluja
6. Tulevaa

Työterveyslaitos

1. Taustaa

Taustaa I. Miksi alkoholihaittoja ehkäisevää työtä pitäisi tehdä työpaikoilla?

1. Työpaikat ja tth avainasemassa työikäistä väestöä tavoitettaessa (esim. Cook ja Schlenger 2002).
2. Terveys, turvallisuus ja tuottavuus vs. alkoholin suurkulutus (esim. Cook ja Schlenger 2002).
3. Vanhempien tavoitettavuus vs. nuorten päihteiden käyttö (esim. Cook ja Schlenger 2002).

Taustaa II. Miksi alkoholihaittoja ehkäisevää työtä pitäisi tehdä työpaikoilla?

1. Viitteitä siitä, että kirjallisen päihdeohjelman omaavien työpaikkojen työntekijät ilmoittavat pienemmällä todennäköisyydellä olevansa suurkuluttajia verrattuna sellaisen työpaikkojen työntekijöihin joilta kirjallinen päihdeohjelma puuttuu (Zhang ym. 1999).
2. Työpaikan normit (yksilöiden käsitys alkoholin saatavuudesta, sen hyväksymisestä ja käytöstä työpaikallaan) ennustavat työpaikoilla esiintyviä alkoholihaittoja (esim. Ames ym. 2000, Bennett ym. 2004, Macdonald ym. 1999, Hodkings ym. 2009).
3. Työpaikkojen alkoholivalmennusohjelmilla on mahdollisuus vaikuttaa myönteisesti työntekijöiden asenteisiin, käyttäytymiseen ja alkoholin kulutukseen (esim. Roman ja Blum 1996, Webb ym. 2009, Snow ym. 2003).

Taustaa III. Miksi alkoholihaittoja ehkäisevää työtä pitäisi tehdä työpaikoilla?

1. Alkoholiriskien vähentyminen heijastuu työntekijöiden terveyteen (esim. Roman ja Blum 1996).

2. Työnantaja hyötyy työtapaturmien, poissaolojen ja taloudellisten menetysten vähetessä (esim. Webb ym. 1994).

Työterveyslaitos

2. Johdanto tutkimushankkeeseen

Alkoholihaittojen ehkäisyn vakiinnuttaminen työpaikalla-hankkeen tavoitteet (2007-2010)

- 1) tutkia** alkoholihaittoja ehkäisevän työn tarpeissa ja käytännöissä tapahtuneita muutoksia työpaikoilla ja työterveyshuolloissa
- 2) tutkia** työpaikkojen ja työterveyshuoltojen välisessä alkoholihaittoja ehkäisevässä työssä tapahtuneita muutoksia
- 3) kehittää** varhaisen puuttumisen toimintamalli työpaikan ehkäisevään päihdetyöhön

Alkoholihaittojen ehkäisyllä

tarkoitetaan mm. tietojen antamista alkoholin kohtuukäytöstä ja haitoista sekä ongelmiin puuttumisen käytännöistä sopimista.

Tavoitteena on työhyvinvoinnin edistäminen.

Työryhmä..

Työterveyslaitos

3. Menetelmät

Tutkimuksen eteneminen

Alkukyselyt

Avainhenkilöille
Henkilöstölle
Työterveys-
henkilöstölle

Välitarkistus
hankkeen
etenemisestä

Loppukyselyt ja

haastattelut:
Avainhenkilöstölle
Henkilöstölle
Työterveys-
henkilöstölle
Mini-interventioon
osallistuneille

Ehkäisevän päihdetyön interventio

Koulutus ja tiedotus (Työterveyslaitos ja työpaikat) Työpaikan ja tth:n yhteistyö Mini-interventiot (Työterveyshuollot)

Ehkäisevän päihdetyön toimintamallien kehittäminen

Mallipäihdeohjelma

Tutkijan havainnot

Raportointi

1//2007 →

12/2007 →

12/ 2008 →

12/2009 →

12/ 2010

Alkukyselyt

VERROKIT

Loppukyselyt

Työterveyslaitos

4. Tulokset

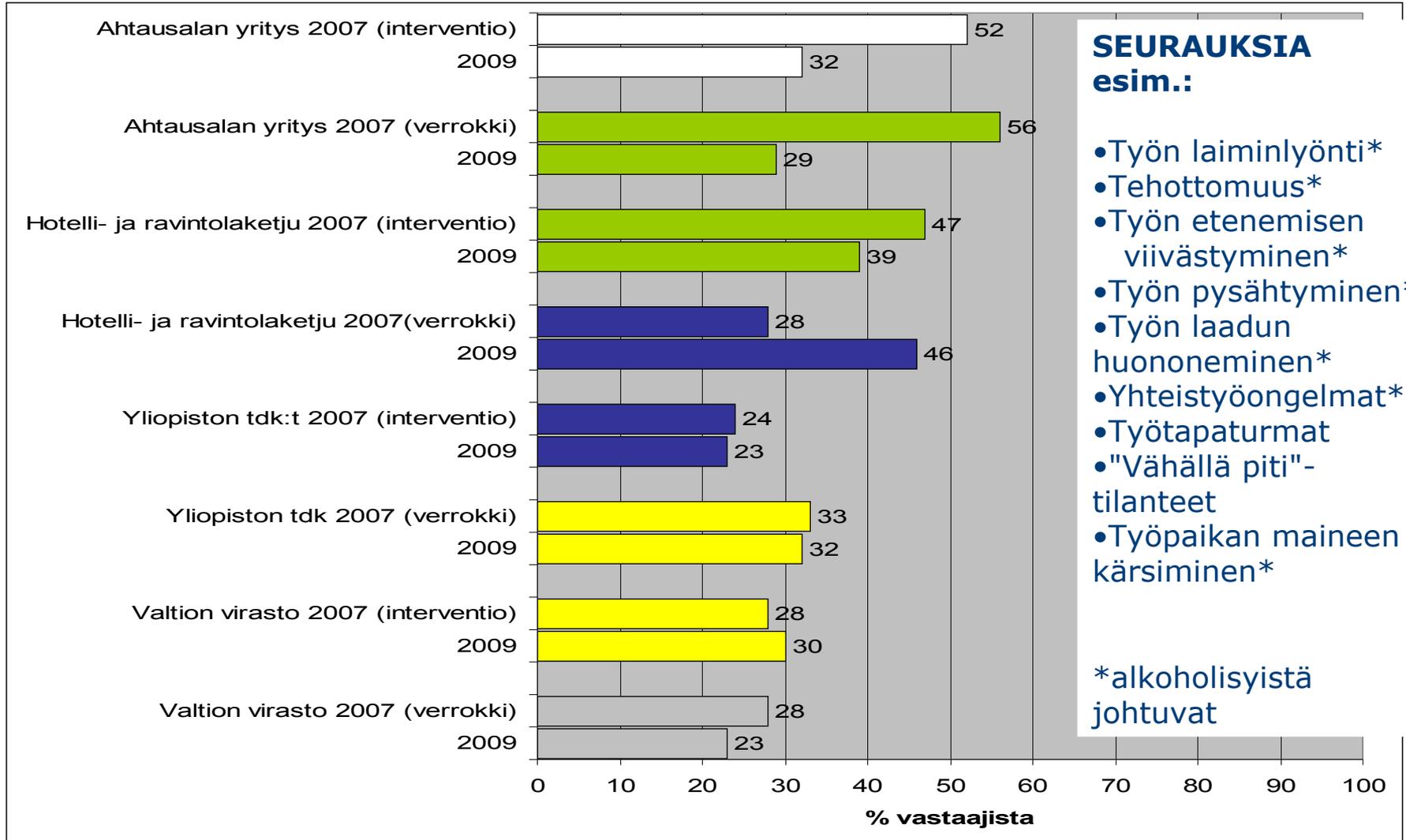

Työterveyslaitos

Haitat ja seuraukset

Alkoholisyyistä johtuvia kielteisiä seurauksia työpaikallaan viimeisen vuoden aikana havainneet yrityksittäin

Työterveyslaitos

Asenteet pääasiassa myönteiset

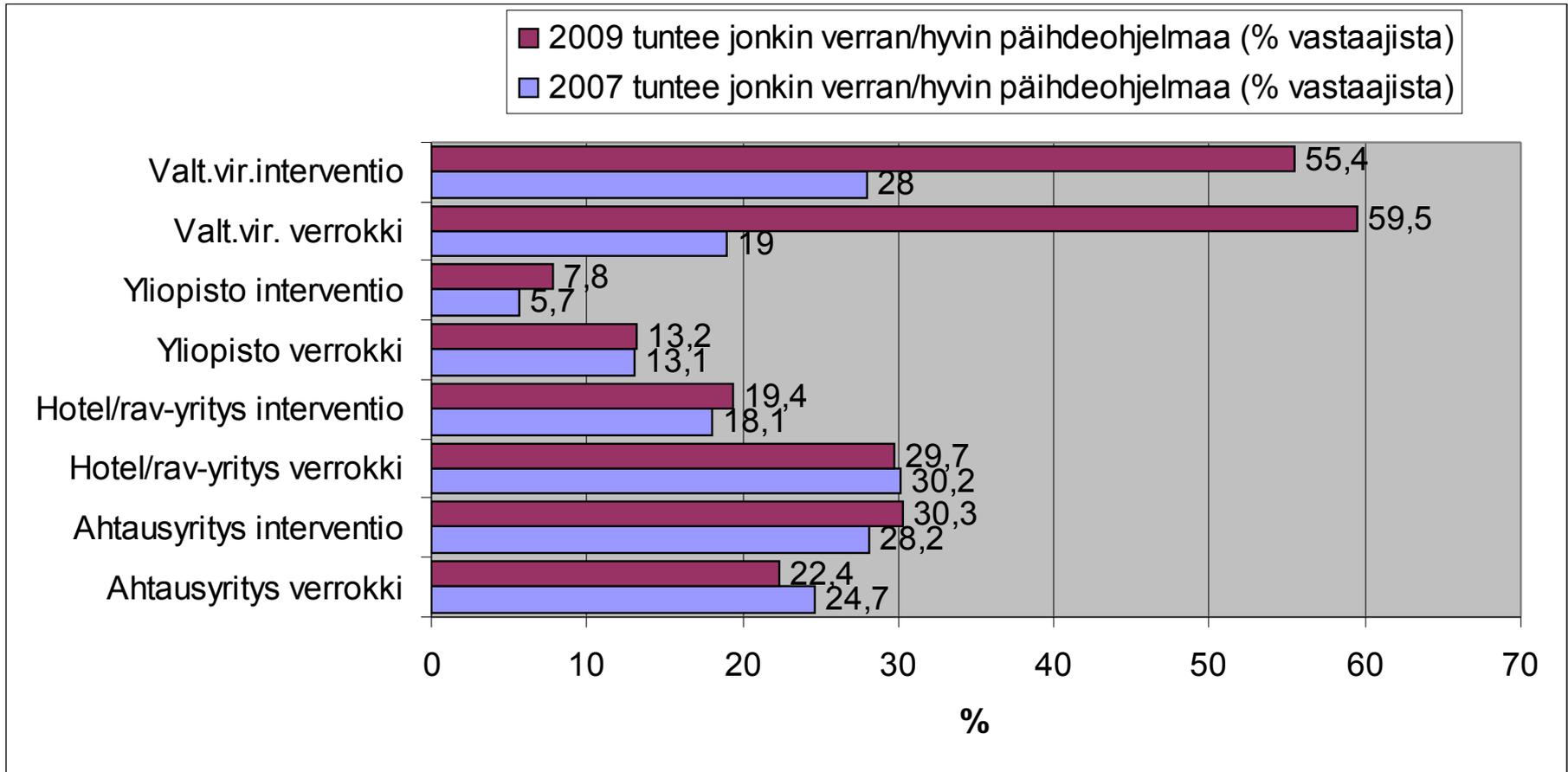

Työterveyslaitos

**Toimitaanko työpaikoilla
alkoholihaittoja ehkäisevästi?
Tiedetäänkö työpaikan
käytännöistä?**

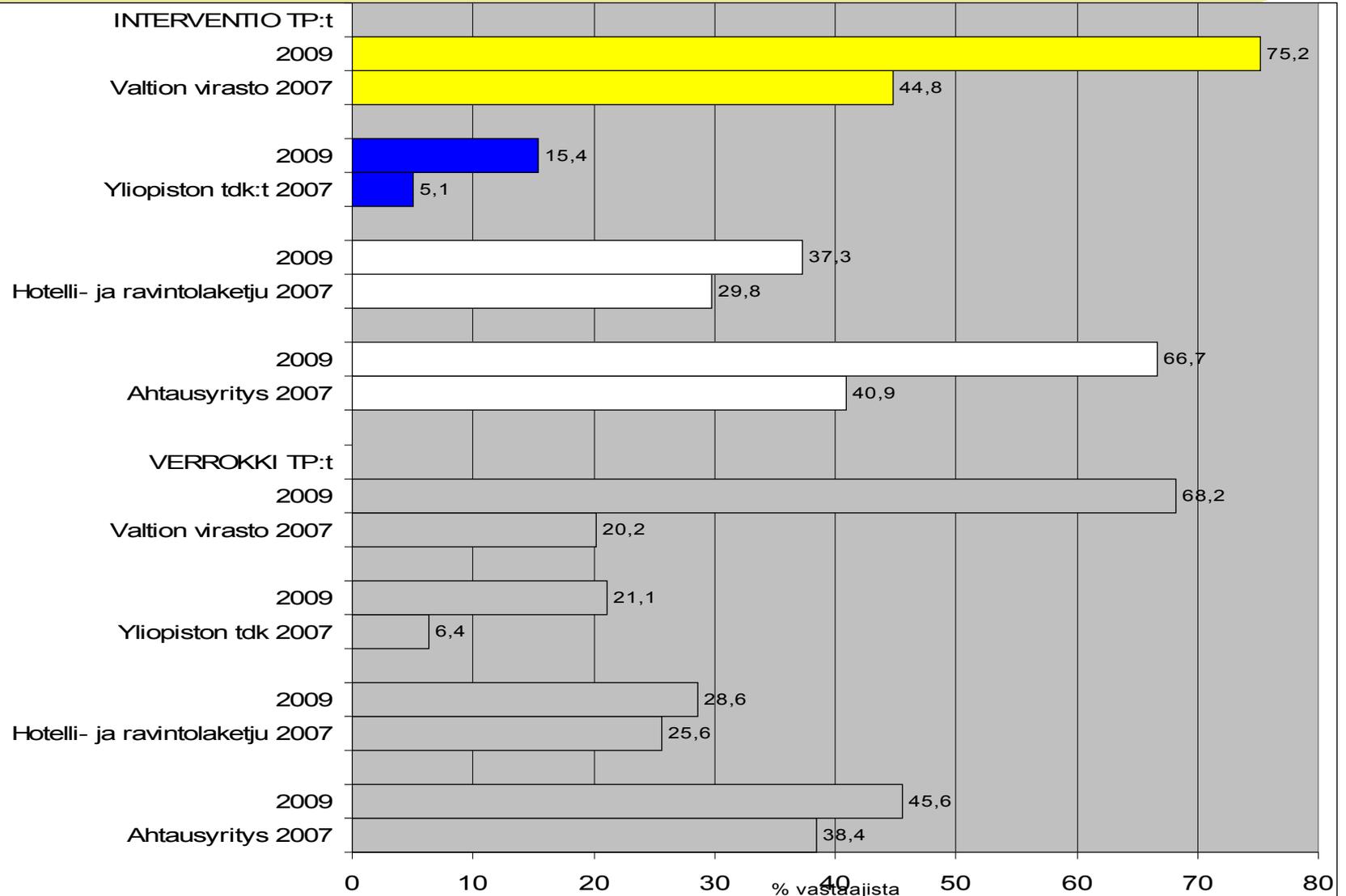

Osuus henkilökunnasta joka tuntee työpaikkansa päihdeohjelmaa jonkin verran/hyvin

Alkoholihaittoja ehkäisevä työ työpaikalla

(% vastaajista jotka ilmoittavat tehdyn vähintään jonkin verran)

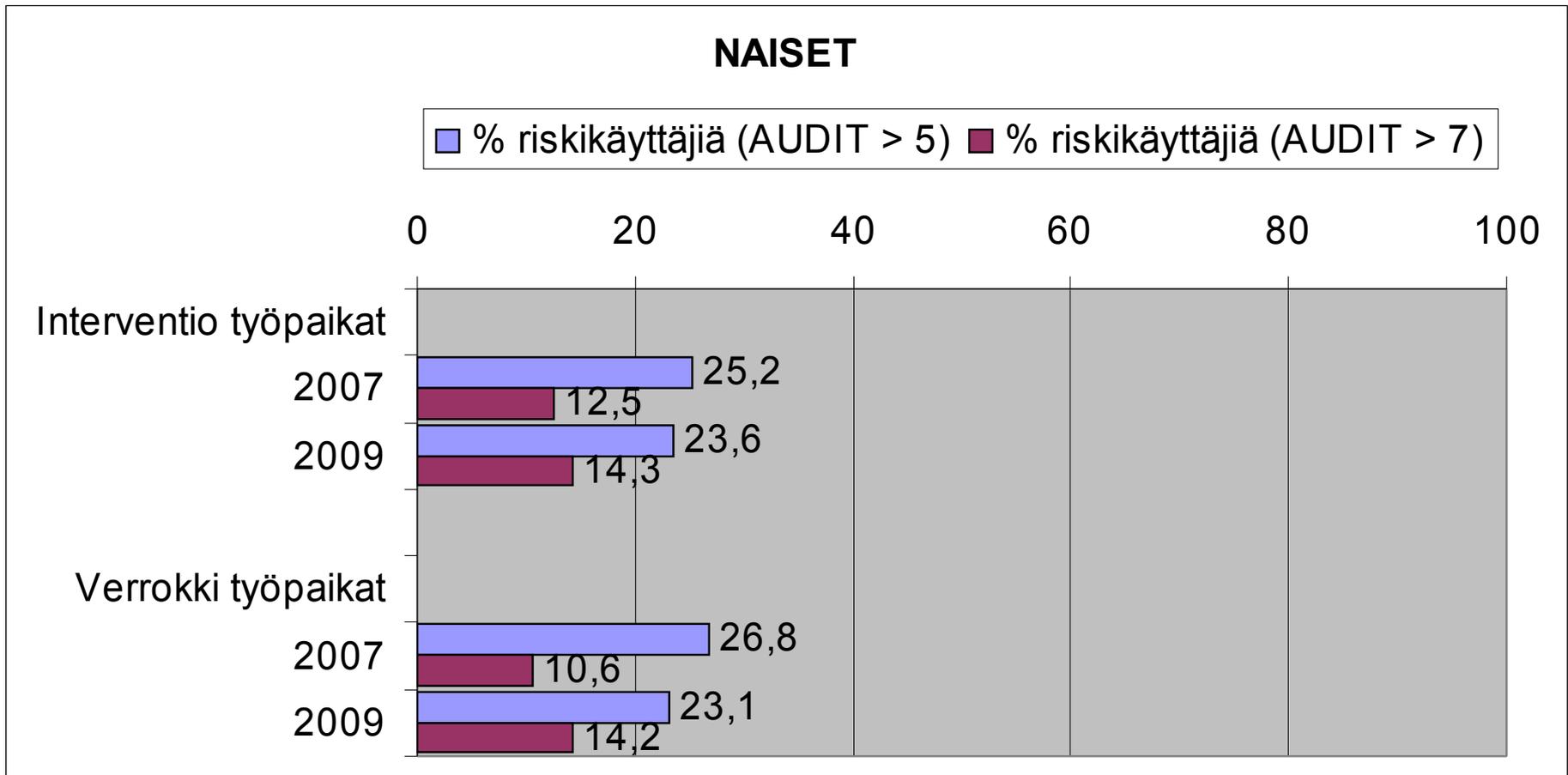

Työterveyslaitos

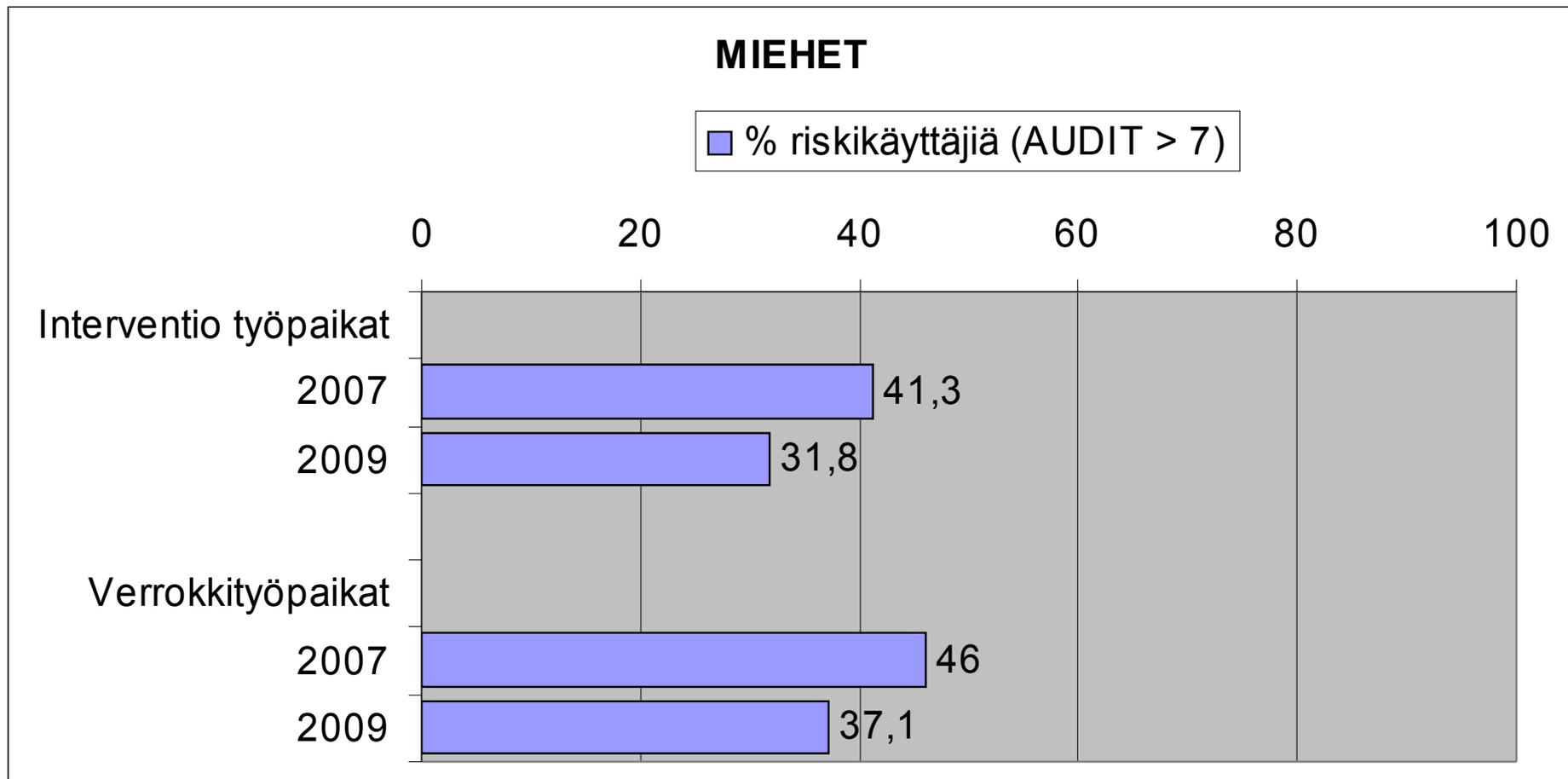
Riskikäyttö

Riskikäyttäjien osuus vastanneista naisista vuosina 2007 ja 2009 (AUDIT > 5 vs. AUDIT > 7)

Riskikäyttäjien osuus vastanneista miehistä vuosina 2007 ja 2009 (AUDIT >7)

Työterveyslaitos

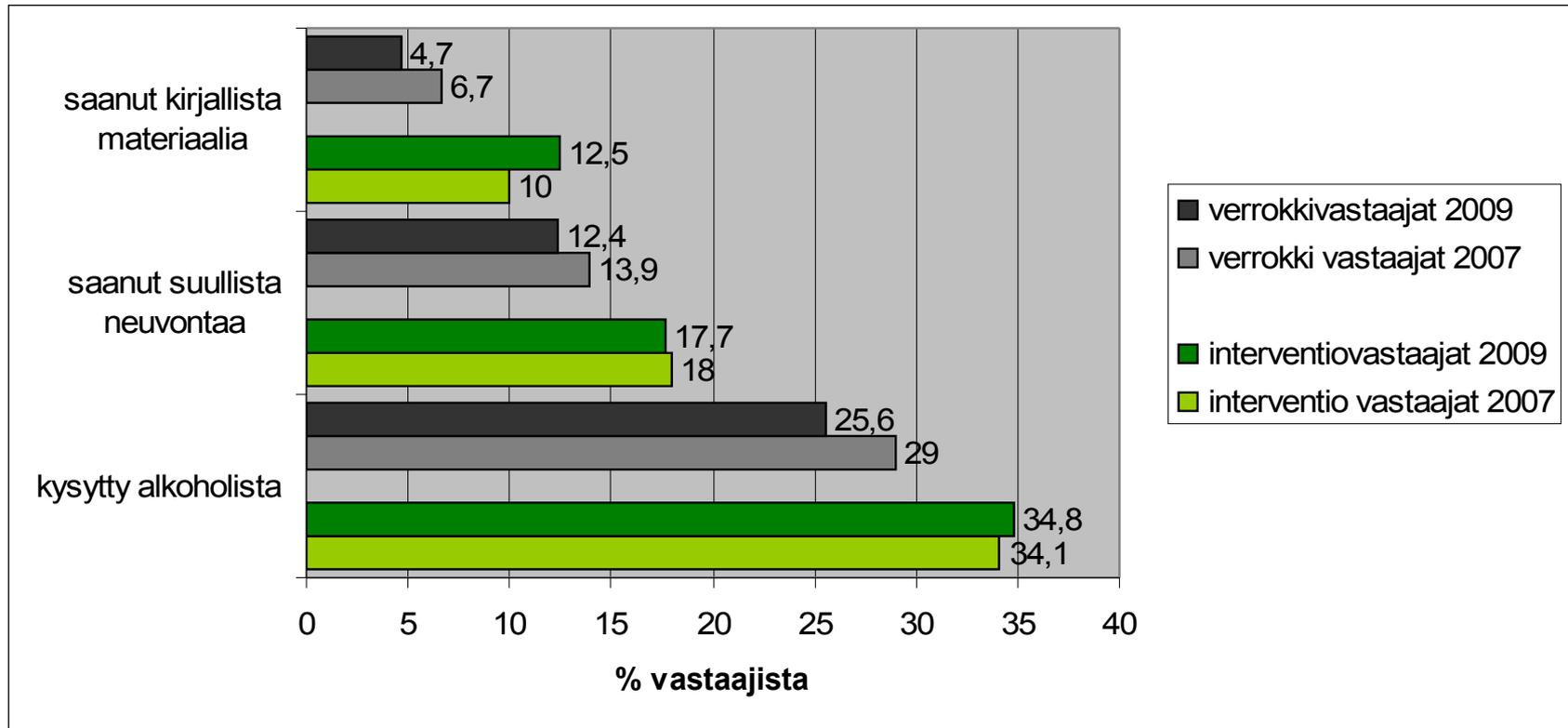
Työterveyshuollon rooli

Puheeksiotto

työterveyshuollossa viimeisen vuoden aikana

(Työterveyshuollossansa viimeisen vuoden aikana vähintään kerran käyneet)

Työterveyslaitos

5. TYÖKALUJA

A-Step

- *keskustelun avaamiseen
- *nykykäytäntöjen tarkistamiseen
- *päihdeohjelman päivittämiseen
- *ohjeeksi hyviin käytäntöihin
- *tueksi varhaiseen puuttumiseen
- *avuksi työpaikkaselvityksiin

Alkoholihaittojen
ehkäisyyn
työpaikoilla

Työterveyslaitos

TYÖKALUJA TARJOLLA!

TTL:n koulutus (Huom! posterin aiheesta):

- Alkoholihaittojen ehkäisy työpaikan päihdeohjelmassa – teoriasta käytännön toimiksi
- Puheeksiottotaitoja työpaikan avainhenkilöille
- Mini-interventiotoiminnan kehittäminen työterveyshuollossa

www.ttl.fi/alkoholijatyo

Työterveyslaitos

6. TULEVAA

TULEVAA

- Alkoholi ja työpaikka -alkoholihaittojen ehkäisyn tarve ja käytännöt työpaikoilla. Työ ja ihminen Tutkimusraportti 38. Julkaisutilaisuus: 24.9. klo 10 Työterveyslaitoksella. Luentosali, Haartmaninkatu 1.
- Päihdeohjelma-malli
- Implementointi hanke

**Samaa asiaa voi
tarkastella eri
näkökulmista,
Kommentit tervetulleita!**

